

Juryrapport Excellente Scholen 2015
Daltonbasisschool De Borgwal, Bemmelen

Schoolrapport Excellente Scholen 2015 (po)
06YO-0 Daltonbasisschool De Borgwal (basisonderwijs)
Bemmel

Contactgegevens

Naam contactpersoon	Dhr. Jos Boonman
Telefoonnummer	06-53 22 48 22
Emailadres	j.boonman@delinge.nl

1. Motivatie van de school om zich kandidaat te stellen

Op De Borgwal is het daltononderwijs uitstekend vormgegeven (laten ook de visitaties zien), zijn de tussen- en eindopbrengsten erg hoog (boven de bovengrens eigen schoolgroep) en scoren we erg hoog in de tevredenheidsonderzoeken afgenomen bij ouders, leerlingen en medewerkers. Op De Borgwal is elke leerling welkom om zich te ontwikkelen in een veilige omgeving. Als school houden we continu zicht op de ontwikkeling van de leerlingen. Methodes en aanpakken worden effectief ingezet. Naast cognitieve resultaten verwerken we sociaal-emotionele factoren als welbevinden en betrokkenheid van de leerlingen in groepsoverzichten en groepsplannen. De 1-zorgroute en de uitgangspunten van handelingsgericht werken zorgen voor een doorgaande lijn in het streven naar het voldoen aan de te behalen vaardigheidsscores in rekenen, technisch en begrijpend lezen, spelling en woordenschat. De leerkrachten zien hun handelingsbekwaamheid en competenties als een blijvend proces van verbetering. De grotere verantwoordelijkheid die leerlingen krijgen, stijgt door het houden van kindgesprekken en daaruit voortvloeiende interventies. De gedeelde verantwoordelijkheid die vanuit de 'gouden driehoek' leerling-ouder-school ontstaat, is voor De Borgwal een belangrijke steunpilaar. Kinderen zijn gelukkiger, ontplooiën hun talenten meer en behalen betere leerresultaten wanneer zij betrokken ouders hebben. Wij evalueren regelmatig de effectiviteit van de leerlingenzorg, alsmede de interne zorgstructuur. De schoolzelfevaluaties bieden ons inzicht in de doorgaande lijn en input naar de te nemen interventies. Een mooie beloning van dit alles was dan ook het predicaat Excellente School 2014.

2. Excellentieprofiel van de school

2.1 Beschrijving excellentieprofiel

In haar aanmelding beschrijft daltonbasisschool De Borgwal het excellentieprofiel, de relatie met de algemene aanpak en de doelen die ze met het excellentiebeleid beoogt, als volgt.

Het excellentieprofiel van de school

Onze focus ligt heel duidelijk op de basisvaardigheden taal, rekenen en lezen. Het goed invoeren van het handelingsgericht werken heeft hier zeer positief aan bijgedragen. Werken met groepsplannen en groepsoverzichten, leerkrachten die van en met elkaar willen leren en zich de vraag stellen 'wat moet ik doen om deze leerling weer een stapje verder te helpen?', zijn andere aspecten die voor ons vanzelfsprekend zijn.

Als daltonschool gaan wij uit van de daltonpijlers zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, samenwerken en reflectie. Dit alles aangevuld met de kernwaarden effectiviteit & doelmatigheid en borging.

Op De Borgwal hebben we ook een plusgroep voor leerlingen die op elk vakgebied minimaal een jaar voorsprong hebben. Deze leerlingen (uit groep 4 t/m 8) zitten één ochtend in de week bij elkaar onder leiding van een plusgroepleerkracht. De verwerking vindt dan plaats middels de eigen weektaak en onder begeleiding van de eigen groepsleerkracht.

Het betreft ongeveer 5% van de leerlingen van de school.

De Borgwal is een school die gericht is op verbetering. Wij zijn bewust bezig met het geven van goed onderwijs. Wij leggen de focus op de basisvaardigheden en houden continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen.

De delegatie van de Jury Excellente Scholen 2014 heeft tijdens het schoolbezoek de volgende waarnemingen en bevindingen gedaan.

"Terwijl de focus van de school ligt op de kernvakken, worden de overige vak- en vormingsgebieden zeker niet vergeten. Daarbij bieden de daltonpijlers zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, samenwerken en reflectie in de vorm van individuele en op maat gesneden weektaken voldoende ruimte om het beste uit de leerlingen te halen."

Als school blijven wij voortdurend in gesprek met leerlingen en ouders. Ouderbetrokkenheid bij de opvoeding en bij het onderwijsleerproces vinden we van essentieel belang voor de ontwikkeling van het kind. Naast gesprekken steken we veel energie in contacttijd om samen met ouders te werken aan de ontwikkelingen die gaande zijn binnen ons onderwijs van de 21e eeuw.

De herkenbaarheid van het excellentiegebied blijkt verder uit:

- deelname aan een netwerk dat betrekking heeft op dit gebied;
- verworven projectgelden op dit gebied;
- vermelding in publicatie(s) over dit gebied.

Op basis van de doelstellingen vastgelegd in ons schoolplan stellen we jaarlijks projectplannen op om deze doelstellingen te realiseren. Deze plannen sluiten aan op onze ambities/doelstellingen en projectplannen. Al deze aspecten zijn er namelijk op gericht om met elkaar constant ons onderwijs te analyseren en naar aanleiding hiervan weer verder te verbeteren.

Het daltononderwijs (niet een doel op zich, maar het middel om ons onderwijs vorm te geven) biedt volop mogelijkheden bovengenoemde doelstellingen te realiseren. Wat heeft welk kind nodig, wat is zijn/haar onderwijsbehoefte en hoe sluiten we hier op een juiste manier op aan middels de instructie, verwerking en bespreking?

De delegatie van de jury heeft tijdens het schoolbezoek de volgende waarnemingen en bevindingen gedaan. Met kleine instructiegroepen, ten minste drie niveaus voor de basisvakken en de voortdurende reflectie wordt het onderwijs geheel afgestemd op de onderwijsbehoeften van leerlingen.

In het kader van de leerlingenzorg worden door de IB'er goed- en zwakpresteerders gesignaleerd. De leerlingenzorg wordt door ouders hooggewaardeerd. In de groepsoverzichten en groepsplannen zijn de ambities per vak zichtbaar in leerdoelen, gemiddeld beoogde vaardigheidsscores per groep, de aanpak van belemmerde factoren en dergelijke.

Voor de snelle leerlingen is er naast compacten en verrijken een op maat gesneden, uitdagend aanbod. Omdat kinderen hun eigen werk plannen, lekt er geen onderwijstijd weg door inadequaat klassenmanagement.

Relatie van het profiel met de algemene aanpak door de school

Wat maakt De Borgwal excellent? Wij denken dat mede uit deze rapportage blijkt dat wij excelleren in dat we de dingen die gedaan moeten worden, ook daadwerkelijk heel goed doen. Wetende dat de leerling centraal staat, maar de leerkracht het verschil kan maken. Van en met elkaar te leren; leerlingen, ouders en school. Door kritisch te kijken naar het eigen handelen en in te zetten op de ontwikkeling van de leerkrachten. We denken dat wij laten zien dat het juist wel heel goed mogelijk is om in te zetten op de kernvakken, maar hierbij recht te doen aan alle aspecten die horen bij het onderwijs. Goede opbrengsten te genereren in een veilig schoolklimaat, waarbij leerlingen met heel veel plezier naar school gaan en heel veel andere bagage meenemen wanneer zij De Borgwal verlaten.

Met elkaar (leerlingen-ouders-school) verantwoordelijk voor optimaal onderwijs voor ieder kind.

Doelen die de school met het excellentieprofiel beoogt

Daltonbasisschool De Borgwal heeft plannen om haar excellentiefocus in de toekomst verder te versterken. Te weten:

- verdere implementatie van ons spellings- en woordenschaataanbod aan de hand van de samengestelde kwaliteitskaarten en het aanscherpen van instructievaardigheden van de leerkracht;
- het aanscherpen van feedback op taakniveau, procesniveau, zelfregulerend niveau en persoonlijk niveau door kindgesprekken, inclusief verslaglegging;
- het houden van driehoeksgesprekken, waarin de leerling, leerkracht en ouders met elkaar in gesprek gaan over sociaal-emotionele factoren en cognitieve resultaten;
- scholing en het stellen van open vragen aan de hand van de taxonomie van Bloom en de meervoudige intelligentie van Gardner;
- observaties rond de sociaal-emotionele ontwikkeling vastleggen aan de hand van de methodes KIIJK en ZIEN;
- zinvol begeleiden van spel en werken aan klassenmanagement groepen 1/2 onder begeleiding van Marant;
- implementeren Sprint Plus in de groepen om de dyslectische kinderen extra ondersteuning te bieden.

Doelgroep

Wij zetten in op een optimaal aanbod voor iedere leerling. Een aanbod dat past bij de onderwijsbehoeften van ieder individu. Onze doelgroep betreft alle leerlingen.

2.2 Beschrijving aanpak, resultaten, borging en evaluatie

Over aanpak, resultaten, borging en evaluatie van het excellentieprofiel schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Gehanteerde aanpak

Op basis van de doelstellingen vastgelegd in ons schoolplan stellen we jaarlijks projectplannen op om deze doelstellingen te realiseren. Deze plannen sluiten aan op onze ambities/doelstellingen en projectplannen. Al deze aspecten zijn er namelijk op gericht om met elkaar constant ons onderwijs te analyseren en naar aanleiding hiervan weer verder te verbeteren.

Het daltononderwijs (niet een doel op zich, maar het middel om ons onderwijs vorm te geven) biedt volop mogelijkheden om bovengenoemde doelstellingen te realiseren. Wat heeft welk kind nodig, wat is zijn/haar onderwijsbehoefte en hoe sluiten we hier op een juiste manier op aan middels de instructie, verwerking en bespreking?

De delegatie van de Jury Excellente Scholen 2014 heeft tijdens het schoolbezoek de volgende waarnemingen en bevindingen gedaan.

"De huidige schoolontwikkeling wordt op een logische en harmonieuze wijze uitgebreid met verwante thema's, driehoeksgesprekken leerling-leerkracht-ouders, het gebruik van sociaal-emotionele instrumenten en scholing op het terrein van de verworvenheden van Bloom en Gardner."

Wijze waarop doelen worden gerealiseerd

Zie eerdere toelichtingen.

Mate waarin doelen zijn gerealiseerd

Wij zijn trots op de behaalde resultaten van de afgelopen jaren, met als ultieme beloning het predicaat Excellente School 2014! Dit predicaat zorgt er bij ons voor dat we de waardering voelen voor het harde werken met elkaar en de gekozen visie/richting. Het stimuleert en motiveert ons om op deze wijze verder te gaan. De Borgwal is een lerende organisatie voor leerlingen, ouders en leerkrachten en gericht op constante ontwikkeling.

Borging

Toepassen van de schoolzelfevaluatie en de koppeling met de gesprekkencyclus, doelstellingengesprek met leerlingen en leerkrachten, de 1-zorgroute (groepsplannen en -overzichten) en de groeps- en leerlingbesprekingen.

Inhoudelijk gezien het werken met projectplannen. Deze plannen zijn afgeleid van ons strategisch beleidsplan. Deze plannen worden cyclisch besproken en geëvalueerd om zodoende ieder jaar gefocust op een aantal punten met elkaar in ontwikkeling te zijn.

Evaluatie

Zie Borging.

2.3 Ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school noemt in haar aanmelding de volgende plannen voor de verdere ontwikkeling van het excellentieprofiel.

Daltonbasisschool De Borgwal heeft plannen om haar excellentiefocus in de toekomst verder te versterken. Te weten:

- verdere implementatie van ons spellings- en woordenschaataanbod aan de hand van de samengestelde kwaliteitskaarten en het aanscherpen van instructievaardigheden van de leerkracht;
- het aanscherpen van feedback op taakniveau, procesniveau, zelfregulerend niveau en persoonlijk niveau door kindgesprekken, inclusief verslaglegging;
- het houden van driehoeksgesprekken, waarin de leerling, leerkracht en ouders met elkaar in gesprek gaan over sociaal-emotionele factoren en cognitieve resultaten;
- scholing en het stellen van open vragen aan de hand van de taxonomie van Bloom en de meervoudige intelligentie van Gardner;
- observaties rond de sociaal-emotionele ontwikkeling vastleggen aan de hand van de methodes KIIJK en ZIEN;
- zinvol begeleiden van spel en werken aan klassenmanagement groepen 1/2 onder begeleiding van Marant;

implementeren Sprint Plus in de groepen om de dyslectische kinderen extra ondersteuning te bieden.

2.4 Erkenning

In haar aanmelding beschrijft de school de volgende voorbeelden waaruit blijkt dat het profiel van de school wordt erkend.

Erkenning binnen de eigen omgeving

Zie toelichtingen verderop.

Erkenning van buiten de school

Door nauw samen te werken met externe partners (logopedie, kinderfysiotherapeut, Radboud Universiteit) proberen wij zo breed mogelijk onze leerlingen te volgen en te analyseren om zodoende ons onderwijs optimaal vorm te geven en af te stemmen op ieder individu.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van het excellentieprofiel

De school is op 22 oktober 2015 bezocht door twee leden van de Jury Excellente Scholen. Hieronder beschrijven zij hun bevindingen met betrekking tot het excellentieprofiel van de school.

Het excellentieprofiel van de school

De school heeft een helder en voor de school relevant excellentieprofiel.

Vanaf 2006 werkt de school vanuit de daltonprincipes. Deze zijn richtinggevend bij alle ontwikkelingen die ze sindsdien heeft ingezet en dit heeft geleid tot een groei in het leerlingenaantal. De school heeft sterk ingezet op het analyseren van data en heeft daarmee een middel om de leerlingen uit te dagen het beste uit zichzelf te halen. Het team reflecteert veelvuldig met de leerlingen op het eigen leerproces. Daarnaast heeft de school de nodige aandacht besteed aan het sociaal-emotioneel functioneren van de leerlingen. Het klassikale onderwijs is grotendeels doorbroken, behalve wanneer dat efficiënt is qua leertijd. Als voorbeeld noemt de school korte klassikale instructie bij het spellingsonderwijs.

De school heeft veel geïnvesteerd in een professionele cultuur. De leerkrachtvaardigheden staan daarbij centraal. Docenten hebben scholingen gevolgd, maar ook geïnvesteerd in het leren kennen van elkaar om een teamgevoel te creëren. In het gesprek met de leerkrachten komt deze open sfeer duidelijk tot uitdrukking. De school werkt met projectgroepen die doelen en speerpunten voor een schooljaar uitwerken. Deze komen voort uit de dagelijkse onderwijspraktijk en worden door het team bepaald. Speerpunten zijn bijvoorbeeld de doelen van de sociaal-emotionele ontwikkeling opnemen in de weekplannen, de plusleerlingen en coöperatief leren. De projectgroep bestaat uit leerkrachten en ook de projectleider is een leerkracht. Ze zijn samen verantwoordelijk voor de uitwerking van het speerpunt, de implementatie, het inzetten van externe deskundigheid waar nodig en de koppeling naar de werkvergaderingen van het team. De projectgroep werkt met een vast format waarin de werkwijze is vastgelegd. De uitwerking van een onderwerp wordt vastgelegd in een kwaliteitskaart. Ook hierin is steeds een vaste opzet te herkennen met onder andere doel, organisatie, methode/methodiek en interventies. Tijdens een jaarlijkse studiedag presenteren de projectgroepen hun plannen en later in het jaar worden deze geëvalueerd.

De school werkt zeer planmatig en gestructureerd. Er wordt veel vastgelegd in documenten. Dat dit geen 'papierene tijgers' zijn, blijkt tijdens een rondgang door de school en in de gevoerde gesprekken. Leerlingen weten uitstekend uit te leggen hoe ze zelf verantwoordelijk zijn voor hun planning en ook ouders herkennen dit en zien daarvan de voordelen. De ouders voelen zich gehoord en zien de school als een veilige leeromgeving voor hun kinderen en de leerkrachten. Ook de leeromgeving biedt de leerlingen structuur. In alle lokalen zijn voor de leerlingen herkenbare elementen aanwezig gericht op het vergroten van hun zelfstandigheid. De juryleden ziet hiervan voorbeelden, zoals de kaarten met de opbouw van het coöperatief leren. Leerlingen weten goed in welke ruimten ze wel of niet met keuzewerk aan de slag mogen en wat daarbij van ze wordt verwacht. Tijdens de rondgang door de school is ook de taakgerichte houding van de leerlingen te zien.

De Borgwal heeft volgens de jury een helder en relevant excellentieprofiel. Het bestaat uit twee elementen: eigenaarschap van de leerlingen en een professionele en projectmatige cultuur. Het excellentieprofiel sluit goed aan bij de leerlingenpopulatie en de ontwikkeling die de school heeft doorgemaakt de afgelopen jaren.

Aanpak, resultaten, borging en evaluatie

De school heeft een weloverwogen aanpak met betrekking tot het excellentieprofiel.

De school stimuleert het eigenaarschap van de leerlingen onder andere door ze taakgericht te leren plannen. Vanaf groep 1 tot en met groep 8 doen leerlingen dit op een goede manier, waarbij de school een opbouw heeft uitgewerkt. De kleuters werken met een planbord, waarbij ze hun werkje kunnen plannen. In groep 3 en 4 plannen de leerlingen per dag, waarbij ze in groep 4 langzamerhand overgaan op een halve weektaak. Leerlingen in groep 5 tot en met 8 werken met een weektaak. Leerlingen evalueren hun taken en krijgen feedback van de leerkracht. De leerkracht bespreekt elke week de weektaak met de leerling. Leerlingen formuleren voor zichzelf een compliment en een tip, die in de week daarop hun aandachtspunt is. De dag- en weektaken zijn gericht op wat de leerling nodig heeft in tijd, niveau en instructiemomenten. De instructie wordt zo veel mogelijk in kleine groepjes gegeven. De leerlingen worden zelf verantwoordelijk gemaakt en uitgedaagd meer te doen. Leerlingen kunnen zich inschrijven voor een extra instructiemoment door hun vraag op een lijst te zetten die in het lokaal hangt. De school is nog zoekende in hoeverre de leerlingen zelf hun leerdoelen kunnen stellen. De weektaken gaan mee naar huis, zodat ook ouders daarbij betrokken zijn. De leerlingen reflecteren op hun eigen rapport. Het rapport heeft deels de vorm van een portfolio. Leerlingen kunnen zelf werk aan hun rapport toevoegen waar ze trots op zijn. De leerlingen weten uitstekend te verwoorden hoe het plannen werkt en ouders zijn positief over deze werkwijze van de school. Zij geven aan dat hun kinderen in dat opzicht een voorsprong hebben in het voortgezet onderwijs. De ouders hebben aan het begin van het schooljaar een gesprek met de leerkracht. Er zijn plannen om de leerlingen vanaf groep 4 ook bij de 10 minutengesprekken aanwezig te laten zijn. Een van de projectgroepen buigt zich hierover.

Leerlingen van De Borgwal krijgen niet alleen verantwoordelijkheid voor hun leerproces, maar worden ook mede verantwoordelijk gemaakt voor de sfeer op school. Op een sfeermeter kunnen ze met een score van 1 tot 10 aangeven wat ze van de sfeer op school vinden. Leerlingen spreken elkaar aan op gedrag, en leerkrachten voelen zich daarin ook verantwoordelijk voor alle leerlingen van de school.

De school kent ook een opbrengstgerichte cultuur. Twee keer per jaar evalueren de leerkrachten de toetsgegevens, ze analyseren deze per vakgebied en bespreken dit met de intern begeleider (IB'er). Dit gebeurt aan de hand van de geformuleerde streefdoelen. Er zijn streefdoelen op school-, groeps- en leerlingenniveau. De leerkrachten zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de groepsplannen en groepsoverzichten.

Uit de analyses volgen verbetertrajecten. Een voorbeeld is het opnieuw vormgeven van het spellingsonderwijs.

De IB'er bezoekt twee keer per jaar de groepen of naar aanleiding van een vraag van een leerkracht via de 1-zorgroute. Daarnaast bezoekt de IB'er aanvullend de groepen minimaal nog 1-3 keer extra vanuit het oogpunt didactisch handelen van de leerkrachten. De directie heeft twee tot drie keer per jaar een gesprek met de leerkrachten en bezoekt eveneens de groepen. De leerkrachten maken gebruik van collegiale consultatie.

De vaardigheden van de leerkrachten staan bij invoering van vernieuwingen centraal. Er vindt kennisoverdracht plaats en coaching door de IB'er.

De elementen van het excellentieprofiel worden geborgd in de daltonmap van de school en de kwaliteitskaarten die er zijn gemaakt. Wanneer de ontwikkeling van een onderwerp is afgerond, wordt de daltonmap aangevuld of wordt een kwaliteitskaart opgesteld waarin de wijze van werken is opgenomen. Er zijn bijvoorbeeld kwaliteitskaarten voor spelling en rekenen, en ook voor coöperatief werken. De jury heeft tijdens haar bezoek diverse kwaliteitskaarten kunnen bekijken.

De ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft concrete plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

De school heeft een duidelijke visie op haar verdere ontwikkeling, die gericht moet zijn op excellent leren voor alle leerlingen. De daltonpijlers geven hiervoor de richting aan. Het uiteindelijke doel is de zelfstandigheid van de leerlingen vergroten en hen zelfverantwoordelijk laten zijn voor hun leerproces. De school zoekt naar mogelijkheden om de leerlingen zelf hun leerdoel te laten bepalen, ook wat betref hun sociaal-emotionele ontwikkeling. De school gebruikt ZIEN om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen te volgen. Ze wil ernaartoe werken dat de leerlingen in de dag- en weektaken ook een doel formuleren ten aanzien van hun sociaal-emotionele ontwikkeling en dat de leerkrachten het gedrag van de leerlingen opnemen in hun groepsplan.

Erkenning excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school wordt zowel intern als extern erkend.

In de gesprekken met de jury zijn leerlingen en ouders zeer positief over de school. De leerlingen vinden het zelf plannen plezierig en kunnen uitstekend verwoorden hoe ze dat doen en waarop ze daarbij moeten letten. De ouders vinden de school een veilige omgeving voor de leerlingen en de leerkrachten, en waarderen dat de kinderen samenwerken. Dat de leerlingen veel verantwoordelijkheid krijgen, vinden de ouders een voordeel dat hen ook op het voortgezet onderwijs een voorsprong geeft.

De Borgwal wordt regelmatig bezocht door andere daltonscholen om te zien hoe ze de daltonpijlers heeft uitgewerkt. Ook gebruikt de Nederlandse Dalton Vereniging ontwikkelingen of documenten van de school als voorbeeld voor andere scholen.

De jury heeft diverse referenten gevraagd of zij het excellentieprofiel van De Borgwal herkennen en de algemene onderwijskwaliteit onderschrijven. De referenten omschrijven de school als excellent. Tevens hebben de referenten de indruk dat De Borgwal haar kennis en ervaring deelt met derden.

Duurzaamheid excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school is toekomstbestendig.

In het onderwijs, de leeromgeving en de werkwijze van de school is steeds een sterke structuur merkbaar en de school legt veel vast in documenten. Dit geeft richting en duidelijkheid voor alle geledingen binnen de school. Deze richting wordt eveneens sterk bepaald door de daltonprincipes. Invoering van nieuwe methoden of werkwijzen wordt planmatig voorbereid in een projectgroep, waardoor leerkrachten veel verantwoordelijkheid krijgen en het team de vernieuwingen draagt. Kennisoverdracht en coaching door de IB'er maken deel uit van implementatie en borging.

3. Onderwijskwaliteit

3.1 Resultaten

In haar aanmelding geeft daltonbasisschool De Borgwal de volgende toelichting bij haar resultaten. November 2013 is er een tevredenheidsonderzoek afgenomen bij leerlingen, ouders en medewerkers.

Onderwijsresultaten

In haar aanmelding noemt de school de volgende gebieden waarop ze zeer goede resultaten heeft geboekt.

We denken dat mede uit deze rapportage blijkt dat wij excelleren in dat we de dingen die gedaan moeten worden, ook daadwerkelijk heel goed doen. Wetende dat de leerling centraal staat, maar de leerkracht het verschil kan maken. Van en met elkaar te leren; leerlingen, ouders en school. Door kritisch te kijken naar het eigen handelen en in te zetten op de ontwikkeling van de leerkrachten. We denken dat het voor andere scholen heel interessant kan zijn bij ons te komen kijken, om te zien dat het wel degelijk mogelijk is in te zetten op de kernvakken, maar hierbij recht te doen aan alle aspecten die horen bij het onderwijs. Goede opbrengsten te genereren in een veilig schoolklimaat, waarbij leerlingen met heel veel plezier naar school gaan en heel veel andere bagage meenemen wanneer zij De Borgwal verlaten.

De ongecorrigeerde gemiddelden op de Cito-eindtoets laten een duidelijk opgaande lijn zien en lagen in 2013 en 2014 boven de excellentiegrens.

Voor de tussentijdse opbrengsten zijn de resultaten bekeken van de cohorten 2015 en 2016. De groepsgemiddelden van de laatst afgenomen toetsen liggen voor alle kernvakken rekenen/wiskunde, spelling, technisch lezen (DMT) en begrijpend lezen ver boven het gemiddelde. Woordenschat is ongeveer gemiddeld. Gedurende de schoolloopbaan is er soms bij rekenen/wiskunde, spelling en technisch lezen een terugval in de middenbouw die zich daarna weer gunstig ontwikkelt.

De school neemt deel aan de onderdelen wereldoriëntatie en studievaardigheden op de Cito-eindtoets. De laatste jaren liggen de scores bij wereldoriëntatie steeds rond het gemiddelde, bij studievaardigheden ruim boven het gemiddelde. Hoewel wij het accent leggen op de basisvakken, vinden wij het zeer belangrijk een onderwijsaanbod te bieden voor het totale kind met al zijn kwaliteiten (ontwikkeling van vaardigheden voor de 21e eeuw). Het reguliere aanbod voor wereldoriëntatie krijgt bijvoorbeeld vorm met de methode TopOndernemers, waarbij ongeveer vier uur per week in de groepen 4-8 het onderzoekend leren, het leren samenwerken en dergelijke worden gestimuleerd. Alleen of in groepjes werken kinderen thematisch aan opdrachten (bijvoorbeeld: een krant maken, koken) met een presentatie als afsluiting. De opdrachten zijn uitdagend, meerdere intelligenties van kinderen worden aangesproken en de competenties worden beoordeeld. Omdat deze veelbelovende aanpak niet resulteert in goede scores op de eindtoets wereldoriëntatie, wordt methodische ondersteuning gezocht voor aanvullende kennis en dergelijke. Die bestaat vooralsnog uit Topografie in de Klas voor aardrijkskunde en de Canon van Nederland voor geschiedenis. De kerndoelen worden wel behandeld.

Tevens bieden wij Engels in de groepen 5-6 en de motorische screening in groep 2 door een fysiotherapeut, waardoor tijdens het bewegingsonderwijs veel gericht kan worden ingespeeld op talenten en eventueel tekortkomingen bij leerlingen. Leerlingen komen zo in aanraking met alle

bewegingsleerlijnen. Volgens de school is er met de invoering van de gymmethode en het leerlingvolgsysteem op gym nog veel meer uit te halen.

De school besteedt structureel aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen met de methode Beter omgaan met jezelf en de ander en/of de Soemo-kaarten, de speelpraatgroep (voor groep 8, ter voorbereiding op het voortgezet onderwijs) en coöperatief leren. De gehanteerde structuren zijn zichtbaar in de klaslokalen. Vorig jaar is gestart met een projectplan voor de implementatie van het instrument ZIEN. Een en ander verkeert nog in een ontwikkelingsfase. Kenmerkend voor de daltonwerkwijze zijn de pijlers zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, samenwerken en reflectie. Elke leerling heeft vanaf groep 1 een individuele dagtaak of weektaak, waarin een op maat gesneden overzicht aan taken en opdrachten, inclusief instructie-, verwerkings- en samenwerkingsmomenten, is weergegeven.

Context waarbinnen de school werkt

De school beschrijft in haar aanmelding de volgende omstandigheden waarbinnen ze haar werk doet.

Wij zitten met de school in een krimpgebied; ondanks dit gegeven groeien wij ieder jaar. Dit heeft denken wij te maken met de feit leerlingen en ouders erg gelukkig zijn op De Borgwal. Wij proberen binnen onze mogelijkheden een breder aanbod te bieden voor de leerlingen, dit middels extra activiteiten naast de lesgebonden uren. Ook werken wij nauw samen met een logopediepraktijk en een kinderfysiotherapeut, dit om de leerlingen nauwlettend en op breed vlak te kunnen volgen.

3.2 Onderwijsproces

Over aanbod, zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en ondersteuning schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Aanbod

Eigen oordeel aanbod: **Goed**

Op De Borgwal bieden wij onze leerlingen een passend onderwijsaanbod, leggen dit vast in groepsoverzichten en groepsplannen in het kader van passend onderwijs en de 1-zorgroute. De weg die we als school voor de komende vier jaar hebben uitgezet, laat zien waar onze ambities liggen. Zie hiervoor het schoolplan en de schoolgids op www.borgwal.nl.

Met kleine instructiegroepen, ten minste drie niveaus voor de basisvakken, en de voortdurende reflectie wordt het onderwijs geheel afgestemd op de onderwijsbehoeften van leerlingen. In het kader van de leerlingenzorg worden door de IB'er goed- en zwakpresteerders signaleerd. De leerlingenzorg wordt door ouders hoog gewaardeerd. In de groepsoverzichten en groepsplannen zijn de ambities per vak zichtbaar in leerdoelen, gemiddeld beoogde vaardigheidsscores per groep, de aanpak van belemmerende factoren en dergelijke.

Voor de snelle leerlingen is er naast compacten en verrijken een op maat gesneden, uitdagend aanbod. Omdat kinderen hun eigen werk plannen, lekt er geen onderwijstijd weg door inadequaet klassenmanagement.

Zicht op ontwikkeling

Eigen oordeel zicht op ontwikkeling: **Goed**

Naast de methodegebonden toetsen gebruiken we methode-onafhankelijke toetsen om de ontwikkeling van individuele leerlingen en groepen te kunnen volgen. Het leerling- en onderwijsvolgsysteem (LOVS) van Cito voorziet in een optimale onderlinge afstemming van al onze toetsen voor het basisonderwijs: de toetsen van het leerlingvolgsysteem en de eindtoets basisonderwijs. Met de toetsen kunnen de vorderingen van individuele leerlingen en groepen leerlingen gevolgd en geanalyseerd worden. Met behulp van de schoolzelfevaluatie gebruiken we de gegevens ook om het onderwijs op schoolniveau te analyseren en verder te ontwikkelen. Doel van de schoolzelfevaluatie is om zicht te krijgen op (een deel van) de opbrengst van het gegeven onderwijs, om deze resultaten te analyseren en indien noodzakelijk activiteiten te plannen om de resultaten te borgen of te verhogen. In de schoolzelfevaluaties wordt ook de leerwinst

geanalyseerd. In de groepsoverzichten/groepsplannen zijn ambities op leerlingniveau geformuleerd in termen van vaardigheidsgroei. Eveneens zijn er doelen op groepsniveau. De gegevens verkregen met het afnemen van de Cito-LOVS-toetsen worden op meerdere wijzen in de school besproken en betrokken in de te plannen acties. Op individueel (leerling)niveau en op groepsniveau zijn de gegevens besproken tussen groepsleerkracht en intern begeleider. Eventuele vervolgacties zijn genoteerd in handelingsplannen en groepsplannen. In groeps- en leerlingbesprekingen zullen de resultaten van deze acties worden geëvalueerd.

Door resultaten goed te monitoren en te analyseren, krijg je zicht op school- en groepsontwikkelingen, maar ook heel goed zicht op de ontwikkelingen op individueel niveau. Dat maakt dat je je onderwijsaanbod hierop af kunt stemmen. Dit is weer heel goed mogelijk binnen het daltononderwijs, waardoor je eigenlijk niet spreekt van differentiatie aan de onder- en bovenkant, maar veel meer individueel afstemt, dit op het niveau van ieder individu.

Didactisch handelen

Eigen oordeel didactisch handelen: **Goed**

Ten eerste is de leerkracht het allerbelangrijkst. De leerkracht doet ertoe, kan het verschil maken. Dat betekent dat we ervoor moeten zorgen dat een leerkracht zo optimaal mogelijk presteert. Dit kan door de leerkracht te motiveren en er zorg voor te dragen dat hij/zij zich steeds blijft ontwikkelen. Dit is op De Borgwal voor iedere leerkracht een vanzelfsprekendheid.

Verder is het belangrijk iedere leerling op zijn of haar eigen niveau te bedienen, de instructie en het aanbod hierop af te stemmen. Dit moet erin resulteren dat de opbrengsten zijn zoals verwacht. Kinderen met plezier naar school, maar er wel uithalen wat erin zit!

Het gedifferentieerd werken is schoolbreed in de groepen 1 t/m 8 waarneembaar voor alle cognitieve kernvakken. Kenmerkend voor het primaire proces zijn de didactische differentiatie met kleine instructiegroepen, op eigen niveau, in eigen tempo werken, geen tijdverlies en de bevordering van zelfstandig werken en leren organiseren van eigen werk. Activerend en uitdagend onderwijs met gebruikmaking van afwisselende werkvormen en keuzewerk is te zien in het hele reguliere onderwijs. In de weektaken is onderscheid tussen moet-taken en keuzetaken, die zo nodig wekelijks in overleg met de IB'er worden bijgesteld. In de vrije opdrachten kunnen leerlingen ontspannende spelletjes of werkboekjes uit de keuzekast kiezen. Er is een bovenschoolse plusklas. Het daltonstelsel zorgt voor een rustige werksituatie.

Leerlingen waarderen de school met een 8,3 en dat is gunstig. Het tevredenheidsonderzoek laat zien dat pesten, schelden en vernielen in 2013 zijn verminderd ten opzichte van 2011. De leerkrachten treden op tegen pestkoppen. Het pestprotocol en de stappen hangen duidelijk zichtbaar in de gangen.

Belangrijke aspecten voor ons:

- professionalisering van het personeel;
- schoolklimaat;
- ouderbetrokkenheid.

Ons motto: 'Leef met je eigen talent, iedereen is mooi als je bent wie je bent'. Kinderen leren op verschillende niveaus. De groeiende expertise van ons team ligt in het bedienen van de leerlingen op een voor hun passend niveau, uitgaand van de kwaliteiten en onderwijsbehoeften die zij laten zien. Door het kind bij te staan in hoe te leren, denken we plezier en geluk te bereiken in wie hij/zij werkelijk is en gaat worden. In een veilige omgeving ontwikkelen de leerlingen zich tot zelfstandige kinderen, die verantwoordelijkheid kunnen dragen en effectief weten samen te werken met anderen. We blijven voortdurend in gesprek met leerlingen en ouders. Ouderbetrokkenheid bij de opvoeding en bij het onderwijsleerproces vinden we van essentieel belang voor de ontwikkeling van het kind.

Het daltonstelsel kent een duidelijke structuur en een heldere organisatie.

De directeur wordt hoog gewaardeerd door leerkrachten en ouders met zijn ambities en inspirerende houding. Hij is communicatief en heeft voor iedereen een luisterend oor. In een professionele cultuur krijgen leerkrachten veel verantwoordelijkheid in het aansturen van onderwijsontwikkelingen en het leiding geven aan projectteams. Er is een groot draagvlak voor een schoolbrede aanpak van verbeteronderwerpen. In een lerende organisatie zijn coaching en

klassenbezoeken met behulp van een kijkwijzer vanzelfsprekend. Leerkrachten melden dat de goede sfeer en de sociale veiligheid kenmerkend zijn. Medewerkers en ouders waarderen de school met respectievelijk 8,5 en 8,1 en dat is zeer gunstig. De enige punten van kritiek die ouders hebben, zijn het verouderde gebouw en de hygiëne. De begeleiding van leerlingen, het sterke team en het uitdagende onderwijs worden door ouders positief beoordeeld (Schoolfocus 25 augustus 2014).

Ondersteuning

Eigen oordeel ondersteuning: **Goed**

We stellen op individueel niveau doelen op. Dat maakt dat we ons onderwijs zo goed mogelijk af willen stemmen op ieder kind. Dit aanbod wordt cyclisch geëvalueerd met betreffende leerling, ouders, leerkracht, intern begeleider en indien van toepassing externen. Op deze wijze geven wij voor iedere leerling vorm aan passend onderwijs.

3.3 Schoolklimaat en veiligheid

In haar aanmelding merkt de school het volgende op over het klimaat en de veiligheid op school.

Schoolklimaat

Eigen oordeel schoolklimaat: **Goed**

Zie paragraaf 3.2 onder Didactisch handelen.

Door het toepassen van de schoolzelfevaluatie en de koppeling met de gesprekkencyclus, doelstellingengesprek met leerlingen en medewerkers, de 1-zorgroute (groepsplannen en overzichten) en de groeps- en leerlinggesprekken denken wij zo optimaal mogelijk ons onderwijs en de persoonlijke ontwikkeling (leerlingen en leerkrachten) vorm te geven.

Op deze wijze verbinden we de analyse aan ons onderwijs en maken wij op basis hiervan weer projectplannen voor het volgende jaar. Dit om met elkaar ons onderwijs goed te monitoren en steeds weer verder te verbeteren. Doel: het leveren van een uitstekende kwaliteit.

Relatie tussen onze aanpak en de resultaten: De Borgwal laat oplopende opbrengsten zien en presteert al twee jaar boven verwachting. De school heeft een plusklas voor leerlingen die op elk vakgebied minstens een jaar voorlopen. Zij krijgen een ochtend per week extra begeleiding van een plusgroepleerkracht in een aparte groep; verder maken zij een weektaak in hun eigen klas.

Veiligheid

Eigen oordeel Veiligheid: **Goed**

Zie ter aanvulling de resultaten van ons tevredenheidsonderzoek.

Gebruikt(e) instrument(en) en resultaat

In de aanmelding geeft de school geen toelichting over gebruikt(e) instrument(en) en resultaat.

3.4 Kwaliteitszorg en ambitie

In de aanmelding geeft de school de volgende toelichtingen over evaluatie en verbetering en de kwaliteitscultuur op de school.

Evaluatie en verbetering

Eigen oordeel evaluatie en verbetering: **Goed**

Zie paragraaf 3.2 onder Aanbod (werken via de 1-zorgroute) en Zicht op ontwikkeling (analyseren op school- groeps- en leerlingniveau).

Aanvullend:

Wij werken op school met projectplannen. Naar aanleiding van de schoolzelfevaluatie en de doelstellingen uit ons schoolplan stellen wij aan het einde van het schooljaar projectplannen op voor het komende jaar. Verschillende leerkrachten (veelal de LB-leerkrachten) zijn de projectleiders. Zij zijn samen met de directeur verantwoordelijk voor het opstellen van het plan en de uitvoering hiervan. Belangrijk om het hele team hierin mee te nemen, zodat we van elkaar weten waarmee we bezig zijn (waarom we dit doen is bekend, omdat we deze plannen samen

opstellen) en hoe de ontwikkelingen zijn. Met z'n allen verantwoordelijk voor het geheel, in plaats van alleen maar zicht op de eigen groep.

Periodieke analyses zijn aanleiding tot de samenstelling van projectplannen met concrete doelen en verantwoordelijkheden. Een PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act) is zichtbaar. De stijgende lijn in de leeropbrengsten bevestigt dat onderwijsresultaten kunnen worden vastgehouden.

Belangrijke thema's binnen het professionaliseringsbeleid:

- de verdere implementatie van ons spellingaanbod in de groepen aan de hand van de samengestelde kwaliteitskaarten;
- het aanscherpen van feedback op taakniveau, procesniveau, zelfregulerend niveau en persoonlijk niveau door middel van kindgesprekken;
- scholing en toepassen van het stellen van open vragen aan de hand van de taxonomie van Bloom en de meervoudige intelligentie van Gardner.

Tevredenheidsonderzoeken (zoals opgegeven in de aanmelding)

	Afname	Jaar	Aantal	Gemiddelde	Landelijke
	afname	afname	respondenten	van de school	benchmark
Medewerkertevredenheid	Ja	2013	15	(respondenten 93%) 8,5	ons niet bekend
Oudertevredenheid	Ja	2013	112	(respondenten 83%) 8,1	ons niet bekend
Leerlingtevredenheid	Ja	2013	94	(respondenten 100%) niet in 1 cijfer uit te drukken	ons niet bekend

Kwaliteitscultuur

Eigen oordeel kwaliteitscultuur: **Goed**

De delegatie van de jury Excellente scholen 2014 heeft tijdens het schoolbezoek de volgende waarnemingen en bevindingen gedaan.

"De school streeft naar een hoog opleidingsniveau bij leerkrachten en de verantwoordelijkheid laag in de organisatie. Leerkrachten melden dat de directie hen serieus neemt en leerlingen melden dat er ook naar hen wordt geluisterd. Bovendien wordt expertise van buiten geregeld ingeschakeld. Projectteams verrichten eerst onderzoek voordat een vernieuwing wordt ingevoerd. Met bijvoorbeeld de scholing op coöperatief leren wil de school haar daltonkwaliteit op peil houden." Onze focus ligt heel duidelijk op de basisvaardigheden taal, rekenen, lezen. Het goed invoeren van het handelingsgericht werken heeft hier zeer positief aan bijgedragen. Werken met groepsplannen en groepsoverzichten, leerkrachten die van en met elkaar willen leren en zich de vraag stellen 'wat moet ik doen om deze leerling weer een stapje verder te helpen?', zijn andere aspecten die voor ons vanzelfsprekend zijn.

Als daltonschool gaan wij uit van de daltonpijlers zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, samenwerken en reflectie. Dit alles aangevuld met de kernwaarden effectiviteit & doelmatigheid en borging.

De delegatie van de Jury Excellente Scholen 2014 heeft tijdens het schoolbezoek de volgende waarnemingen en bevindingen gedaan.

"De Borgwal is een goede school die zich aan het verbeteren is. Ze is bewust bezig met het geven van goed onderwijs. De school zegt de focus op basisvaardigheden te leggen en continu zicht te houden op de ontwikkeling van leerlingen. Terwijl de focus van de school ligt op de kernvakken, worden de overige vak- en vormingsgebieden zeker niet vergeten. Daarbij bieden de daltonpijlers zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, samenwerken en reflectie in de vorm van individuele en op maat gesneden weektaken voldoende ruimte om het beste uit de leerlingen te halen."

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit

Toelichting werkwijze jury

Bij het onderzoek naar de algemene onderwijskwaliteit worden de volgende aspecten betrokken: resultaten, onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie.

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van een aantal kwaliteitsstandaarden. De kwaliteitsstandaarden behorend bij onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie zijn met toelichting opgenomen in de bijlage van het juryrapport. Het eigen oordeel van de school is opgenomen in hoofdstuk 3 van dit rapport.

De jury voert geen eigen onderzoek uit naar de kwaliteit van deze standaarden. Wel toetst zij of in haar onderzoek naar het excellentieprofiel contra-indicaties naar voren komen die tot een oordeel leiden dat afwijkt van het eigen oordeel van de school.

Tijdens het schoolbezoek is de jury gekomen tot de volgende bevindingen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit van de school.

Resultaten

Eindresultaten verplicht curriculum: de leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overstemming zijn met wat van een goede school verwacht mag worden.

De eindresultaten van de centrale eindtoets voor 2015 is 540,0 en daarmee boven de bovengrens van de scholengroep. De school weet deze hoge opbrengsten al enkele jaren vast te houden.

Resultaten niet verplicht curriculum: de school kan op andere gebieden dan het verplichte curriculum het bereikte niveau zichtbaar maken.

Tijdens het bezoek kan de jury met eigen ogen zien dat er veel aandacht is voor het sociaal-emotioneel leren van de leerlingen. De school stimuleert de leerlingen naar hun eigen gedrag en welbevinden te kijken, maar dit ook naar elkaar toe te doen. De school gebruikt ZIEN om dit systematisch in beeld te brengen.

Onderwijsproces

Aanbod: het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Voor leerlingen die op alle vakgebieden een jaar voorsprong hebben, is er een plusklas. De criteria hiervoor zijn op bestuursniveau vastgelegd. De leerlingen gaan hiervoor één dagdeel naar een andere school. Er is aandacht voor onder andere filosoferen en leren leren. De plusleerkracht is ook op De Borgwal actief en kan de leerkrachten ondersteunen bij het extra aanbod voor deze goed presterende leerlingen in de groep.

De school heeft voor alle leerlingen een passend aanbod en door het geven van instructie in kleine groepjes en het zelfstandig werken met dag- en weektaken gaat ze efficiënt met leertijd om.

Zicht op ontwikkeling: de leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De school maakt gebruik van het leerlingenvolgsysteem van Cito en gebruikt methodegebonden toetsen. De leerkrachten observeren hun leerlingen en hebben groepsoverzichten met de resultaten van de individuele leerling. De leerkrachten werken met drie niveaus in de groep. Zicht hebben op de ontwikkeling van de leerlingen is een verantwoordelijkheid van de leerkracht en de leerling samen. De dag- en weektaken zijn gericht op wat de leerling nodig heeft. Hierin worden benodigde tijd, niveau en instructie- en bespreekmomenten meegenomen. De leerkrachten ondersteunen de leerlingen bij de planning en zijn hierdoor nauw betrokken bij de individuele ontwikkeling van een leerling. Ze kunnen stimuleren, omdat ze het doel van het leren met de leerling bespreken.

Een logopedist en een kinderfysiotherapeut zijn enkele uren op school aanwezig. De school betaalt dit zelf.

Didactisch handelen: het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Tijdens haar bezoek ziet ze de leerkrachten diverse werkvormen hanteren. Leerlingen zijn actief betrokken, werken in groepjes, geven presentaties, krijgen instructie of werken zelfstandig met 'moet-werk' of keuzewerk.

De school wil de hogere denkfuncties meer gaan stimuleren naar de taxonomie van Bloom.

Ondersteuning: leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De school sluit zowel bij de minder goed als de goed presterende leerlingen aan op de individuele onderwijsbehoefte. Er zijn veel gesprekjes tussen leerkracht en leerling over het leren van de leerling en de te behalen doelen. De leerkracht stemt de ondersteuning hierop af.

De leerkrachten houden spreekuur. Leerlingen kunnen vooraf een vraag indienen, die tijdens dit spreekuur aan de orde komt.

Schoolklimaat en veiligheid

Schoolklimaat: de school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Een van de kenmerken van de school is de focus op het uitdagen tot leren en het stimuleren van de leerlingen tot leren. De leerlingen laten een goede werkhouding zien en ook de leerkrachten laten weten dat de leerlingen een instelling hebben van 'go for it'. Er heerst een rustige sfeer in school en de leerlingen weten goed wat van hen wordt verwacht. Ook de ouders zien dit als een van de kenmerken van de school.

Veiligheid: schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Alle geledingen binnen de school, de leerkrachten, de ouders en de leerlingen geven aan dat de school een veilige omgeving biedt. De ouders ervaren de school als transparant en zeggen dat de school hen goed informeert. De nieuwsbrief biedt informatie over de daltonprincipes en ook de website geeft up-to-date informatie.

De leerlingen vullen een sfeermeter in en worden mede verantwoordelijk gemaakt voor een goede sfeer op school.

Kwaliteitszorg en ambitie

Evaluatie en verbetering: de school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Twee keer per jaar evalueert de school de resultaten van de groepen. Ze geeft als voorbeeld hoe na signalering van mindere prestaties bij wereldoriëntatie een projectgroep dit verder heeft onderzocht. Deze constateerde dat het vooral het vakgebied geschiedenis betrof. Door gebruik te gaan maken van de Nederlandse Canon voor geschiedenis en de site entoen.nl is het aanbod in de groepen 7 en 8 verbeterd.

Kwaliteitscultuur: de school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De directie en leerkrachten van de school hebben een stevige structuur neergezet,

waardoor kwaliteitsverbetering een voortdurend proces is. Vragen die leerkrachten hebben, komen direct op de agenda van de teamvergaderingen. Zijn het onderwerpen die meerdere groepen of leerkrachten betreffen, dan wordt het een project en gaat een projectgroep zelfstandig met het onderwerp aan de slag. De school kent een hecht team dat zich samen verantwoordelijk weet voor het onderwijs.

4. Conclusie van de jury

“Wij doen goed, wat we goed horen te doen.” Deze uitspraak van de directeur, bij aanvang van het bezoek van de jury, geeft treffend aan hoe directie en team werken. Er is een gedeelde verantwoordelijkheid van iedereen bij het onderwijs aan de leerlingen en bij hun ontwikkeling. Dit betreft álle leerlingen, ongeacht de groep waarin ze zitten. De medewerkers pakken de ambities en ontwikkelingen van de school samen op. “Hier wordt echt over onderwijs gesproken”, merkt een leerkracht op in het gesprek met de jury. De Borgwal kenmerkt zich door een sterke structuur, die in veel opzichten merkbaar is. In de werkwijze van de projectgroepen, in het vastleggen van de ontwikkelingen in documenten, in de schoolomgeving en in de doorgaande lijnen in de verschillende werkvormen door de leerjaren heen. Dit geeft iedereen duidelijkheid, ook omdat de daltonprincipes steeds het vertrekpunt zijn. Maar het meest opvallende aspect aan deze school is de enorme zelfstandigheid waarmee de leerlingen hun taken plannen en daarmee veel verantwoordelijkheid krijgen voor hun eigen leerproces. Een succesvolle werkwijze gezien de goede resultaten. De verantwoordelijkheid van de leerlingen komt ook tot uitdrukking in hun taakgerichte houding en in de sfeer op school. De school weet goed waar ze naartoe wil en welke stappen daarvoor nodig zijn. Het opnemen van gedrag in de groepsplannen van de leerkrachten en het uitbreiden van de planning door de leerlingen zelf met gedragsaspecten zijn een logisch vervolg op de huidige werkwijze van de school. De leerlingen zullen zich daardoor nog meer bewust worden van hun eigen ontwikkelingsmogelijkheden.

Alles overziende is de jury van oordeel dat daltonbasisschool De Borgwal op basis van de door de jury waargenomen kenmerken en gerapporteerde bevindingen het predicaat Excellente School primair onderwijs toekomt.

Bijlage – zelfevaluatie algemene onderwijskwaliteit

Primair onderwijs

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van onderstaande kwaliteitsstandaarden met bijbehorende omschrijving. Scholen kregen het verzoek hun oordeel te waarderen op deze standaarden en dit oordeel te onderbouwen. Deze inbreng is opgenomen in het juryrapport over de school.

1. ONDERWIJSPROCES

1.1 Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzen in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

1.2 Zicht op ontwikkeling

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt uitgaand van de eigen capaciteiten en ten opzichte van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen het onderwijs niet genoeg lijken te benutten, gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. De leraren hanteren daarbij een cyclische aanpak.

1.3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben, en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen, waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau.

Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

1.4 Ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften extra aanbod en begeleiding gepland. Deze ondersteuning is gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de

leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt deze zo nodig bij.

2. SCHOOLKLIMAAT & VEILIGHEID

2.1 Schoolklimaat

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch en didactisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en er heerst een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

2.2 Veiligheid

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en de omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren brengen leerlingen sociale competenties bij en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

3. KWALITEITSZORG EN AMBITIE

3.1 Evaluatie en verbetering

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet – rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie – waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel bekwaam is en deze bekwaamheid onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie tussen de resultaten en de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

3.2 Kwaliteitscultuur

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren, wordt door de leraren breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen alle geledingen in de instelling.

De schoolleiding, leraren en het ondersteunend personeel werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.